

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
КОМИСИЯ ЗА ФИНАНСОВ НАДЗОР

РЕШЕНИЕ № 880 –ЖЗ

16.06.2017 г.

Кооперация „Синдикална взаимозастрахователна кооперация – СиВЗК”, ЕИК 104097300, гр. София, вписано под № РГ-10-30 в регистъра на застрахователите, воден от Комисията за финансов надзор (КФН), притежава статут на застраховател с право на достъп до пазара на Европейския съюз и Европейското икономическо пространство и като такова е длъжно да спазва Кодекса за застраховането (КЗ) и подзаконовите актове, свързани с прилагането му, с изключение на част втора, дял четвърти, актовете по неговото прилагане, както и актовете на Европейската комисия по прилагане на Директива 2009/138/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 25 ноември 2009 г. относно започването и упражняването на застрахователна и презастрахователна дейност (Платежоспособност II) (ОВ, L 335/1 от 17 декември 2009 г.), наричана по-нататък „Директива 2009/138/ЕО“.

Фактическите и правни основания за издаване на настоящото решение са следните:

I. Преглед на баланса на СиВЗК към 30.06.2016 г.

Съгласно § 10, ал. 1 от Преходните и заключителните разпоредби на Закона за възстановяване и реструктуриране на кредитни институции и инвестиционни посредници (ЗВПКИИП) КФН организира преглед на балансите на застрахователите при участие на независими външни лица и институции с висока професионална репутация.

Прегледът е извършен в съответствие с утвърдената от КФН, съобразно § 10, ал. 2 от ПЗР на ЗВПКИИП на 13.05.2016 г. (Протокол № 28 от 13.05.2016 г.), методология за преглед на балансите на застрахователите в България (методологията), обявена на интернет страницата на надзорния орган.

С Решение № 522 – ЖЗ от 14.07.2016 г. КФН назначи „MILLIMAN SP. Z O.O.”, Полша, в качеството му на независим външен експерт за извършване на преглед на балансите на Кооперация „Синдикална взаимозастрахователна кооперация – СиВЗК”. Прегледът на балансите следва да се извърши в съответствие с методологията и поканата.

С вх. № 38-00-510 от 10.01.2017 г. в КФН постъпи Доклад за фактическите констатации, направени от „MILLIMAN SP. Z O.O.”, Полша, в резултат на прегледа на баланса на Кооперация „Синдикална взаимозастрахователна кооперация – СиВЗК” към 30.06.2016 г.

Основни констатации, направени от независимия външен експерт „MILLIMAN SP. Z O.O.”, Полша, във връзка с финансовото състояние на СиВЗК на основание на Делегирания регламент 2015/35, Кодекса за застраховането и Насоки VoS-14/113, VoS-14/165 и VoS-14/166 са, че превишението на активите над пасивите на баланса по Платежоспособност II към 30.06.2016 г. е дефицит - отрицателна величина в размер на – (минус) 2 741 991 лв. или задълженията на кооперацията превишават активите ѝ.

Превишението на активите над пасивите на баланса по Платежоспособност II към 30.06.2016 г. намалява с 20 295159 лв. и е преизчислено в размер на (2 741 991) лв., в резултат на което допустимите собствени средства за покритие на капиталовите изисквания (минимално капиталово изискване /МКИ/ и капиталово изискване за платежоспособност /КИП/) са отрицателна величина и не са достатъчни.

Съгласно заключенията на независимия външен експерт стойността на минималното капиталово изискване (МКИ) (долна граница) е 7 400 000 лв., а капиталовото изискване за платежоспособност (КИП) на кооперацията към 30.06.2016 г. след корекции е изчислено в размер на 2 692 000 лв.

В резултат на преизчислението от независимия външен експерт, е налице недостиг на допустимите собствени средства за покритие на капиталовите изисквания (минимално капиталово изискване /МКИ/ и капиталово изискване за платежоспособност /КИП/). **Установеният недостиг на допустими собствени средства на СИВЗК за покритие на минимално капиталово изискване /МКИ/ и капиталово изискване за платежоспособност /КИП/ към 30.06.2016 г. е съответно 10 142 000 лв. и 5 434 000 лв.**

По отношение на извършения преглед на балансите на застрахователите, извършен от независими външни експерти следва да се има предвид следното:

- Прегледите на балансите са извършени по препоръка на Европейската комисия, отразена в Националната програма за реформи „Европа 2020“, приета с Решение № 28 на Министерския съвет от 2015 г.

- За извършването на прегледите е приет закон по предложение на решение на Министерски съвет. Така, с § 10 от ПРЗ на Закона за възстановяване и реструктуриране на кредитни институции и инвестиционни посредници, от Народното събрание бе възложено на КФН да „организира преглед на активите на пенсионните фондове и на балансите на застрахователите при участие на независими външни лица и институции с висока професионална репутация.“

- Прегледите на балансите на застрахователите се проведеха под контрола на Управляващ комитет, включващ КФН, Европейски орган за застраховане и професионално пенсионно осигуряване (ЕОЗППО), като членове и Министерството на финансите, Българската народна банка и Европейската Комисия като наблюдатели. Необходимо е да се подчертае, че ЕОЗППО е Европейски надзорен орган, създаден с Регламент (ЕС) № 1094/2010 на Европейския парламент и на съвета, чиято цел е гарантирането на подходящото регулиране и надзор върху рискове, свързани със застраховане, презастраховане и професионално пенсионно осигуряване.

(1) Прегледите на балансите на застрахователите бяха извършени от независими международни консултанти, които са избрани по критерии, определени от Управляващия комитет. Критериите бяха определени от управляващия комитет по начин, който да гарантира висок професионализъм, международен опит и избягване на всякакви възможни конфликти на интереси. За проверката на СИВЗК от Управляващия комитет беше одобрен, а от КФН назначен, независимият външен проверяващ „MILLIMAN SP. Z O.O.“, Полша. „MILLIMAN SP. ZOO.“, Полша е една от най-големите и водещи актюерски компании в света, практиката ѝ в областта на животозастраховането е най-голяма в САЩ и са един от лидерите в Европа и Азия. Компанията работи с 44 от 50-те най-известни в световен мащаб застрахователни дружества. „MILLIMAN SP. ZOO“ има голям опит в проекти по Платежоспособност II. Компанията е била един от основните участници при провеждане на прегледа на

балансите и стрес тестовете на застрахователите, проведени в Румъния през 2015 г., за което е получила положителна обратна връзка и висока оценка.

- За целите на осъществяването на качествен контрол върху работата на независимите външни експерти, по предложение на управляващия комитет КФН назначи проектен ръководител – Ърнст&Янг, Гърция (E&Y), който извърши стриктен контрол върху спазването на методологията и върху конкретната работа на всеки един независим външен проверяващ.

Конкретно по отношение на извършения от „MILLIMAN SP. ZOO.“, Полша, преглед на баланса на СиВЗК към 30.06.2016 г. следва да се подчертае, че:

- всяка една проверка на застраховател, в това число и проверката на СиВЗК, е извършена под внимателния и стриктен контрол на членовете на Управляващия комитет – КФН и ЕИОЗП;
- всяка една проверка на застраховател, в това число и проверката на СИВЗК, е извършена под контрола на проектния мениджър;
- СиВЗК многократно изпращат възраженията си до „MILLIMAN SP. ZOO“, Управляващия комитет и проектния мениджър. Всички тези възражения са разгледани от всяка една от посочените страни, като по искане на Управляващия комитет, проектният мениджър изиска от „MILLIMAN SP. ZOO“ работни файлове и контролно преизчислиха резултатите във връзка с направените възражения. Съгласно проверката на проектния мениджър, изчисленията и заключенията на „MILLIMAN SP. ZOO“ са изцяло правилни.
- Резултатите от прегледа на СИВЗК, изложени в доклада на „MILLIMAN SP. ZOO“, представен в КФН с вх. № 38-00-510/10.01.2017 г., са приети от членовете с право на глас в УК – КФН и ЕОЗППО без забележки и резерви.
- Резултатите от прегледа на балансите на застрахователите и конкретно, от прегледа на баланса на СиВЗК, са публично оповестени на сайта на КФН и ЕИОЗП и съгласно правилата, приети от УК в пълен състав. КФН е задължена да приложи оздравителни мерки на застрахователите изцяло въз основа на приетите от Управляващия комитет резултати.
- Документът с планираните оздравителни мерки е публикуван на сайта на КФН на 15.02.2016 г.
- Предложената от КФН оздравителна мярка за СиВЗК е изцяло в съответствие със закона и предварително оповестените мерки следва да стъпва изцяло върху резултатите, приети от Управляващия комитет.

Предприети надзорни мерки в резултат на извършения преглед на баланса на СиВЗК:

II. Решение № 389-ЖЗ от 10.03.2017 г. на КФН за прилагане на ПАМ във връзка с констатирания недостиг на допустими собствени средства за покритие на МКИ.

Предвид установеното неспазване на МКИ в резултат на прегледа на баланса на застрахователя към 30.06.2016 г., КФН прие Решение № 389-ОЗ от 10.03.2017 г. в едномесечен срок от датата на получаване на решението за прилагане на принудителна административна мярка, да изготви и представи в Комисията за финансов надзор краткосрочен план в съответствие с изискванията на чл. 215, ал. 2 и 4 от Кодекса за застраховането, който да предвижда в срок от три месеца от датата на установяване на неспазването на МКИ с Констативен протокол № Р-04-33/24.02.2017 г.

III. Представен от застрахователя краткосрочен план по чл. 215, ал. 2 и 4 от КЗ и Решение № 700-ЖЗ от 10.05.2017 г. на КФН.

С писмо до КФН, вх. № РГ-10-30-02 от 07.04.2017 г., в изпълнение на Решение № 389-ЖЗ от 10.03.2017 г. на КФН, СиВЗК представя краткосрочен план за възстановяване на допустимите основни собствени средства на СиВЗК за покритие на МКИ съгласно чл.215, ал.2 от КЗ.

Мероприятия, предложени от кооперацията в представения краткосрочен план за постигане на необходимото ниво на допустими основни собствени средства, осигуряващи покритие на минималното капиталово изискване:

1. Възстановяване на допустимите собствени средства на ниво, осигуряващо покритието на МКИ, по смисъла на чл. 164, ал. 3 от КЗ, съгласно представения краткосрочен план от кооперацията, следва да бъде изпълнено чрез събиране на допълнителни и/или дялови вноски от членовете на СиВЗК, съгласно нейния устав.

В краткосрочния план е посочено, че на 28.11.2016 г. Събранието на пълномощниците (СП) на СиВЗК е взело решение за събиране на допълнителни вноски в размер една годишна застрахователна премия, но не по малко от 12 млн.лв.

Събирането на дялови вноски се реализира чрез увеличение на дяловата вноска на Борис Георгиев – Председател на кооперацията. За целта СиВЗК заема сумата от 15 млн. лв. на Борис Георгиев, като едновременно с това се извършва прихващане на задължението, възникнало от намерението на Борис Георгиев да направи парични дялови вноски в капитала на СиВЗК с вземане на същия по договора за паричен заем. Мярката е посочена като изпълнена към 28.02.2017 г.

2. Действия за ограничаване на рисковия профил на Кооперацията, и по-конкретно взето решение на проведено на 28.11.2016 г. Събрание на пълномощниците за намаляване на плащанията по основните застраховки на Кооперацията с 20%. Решението на Събранието на пълномощниците засяга всички плащания по:

- рискови застраховки в случай на смърт, но с промяна на застрахователно техническите им планове, Кооперацията намалява до нула сумата на разностите за аквизиция, инкасови и режийни комисионни, с което се компенсират застрахователните суми, но се покачва стойността на входящите парични потоци по тях, което според СиВЗК влияе благоприятно, чрез намаляване на сумата на пасива (резерва по тях) за нуждите на Платежоспособност II;
- по всички смесени и рентни застраховки „Живот” в портфейла на Кооперацията се намаляват с 20% плащанията при откуп и доживяване на срока на застраховката и това според СиВЗК влияе позитивно застрахователния пасив от гледна точка на платежоспособността;
- по допълнителните застраховки плащанията се запазват.

С Решение № 700-ЖЗ от 10.05.2017 г. КФН отказа да одобри представения СиВЗК с писмо, вх. № РГ-10-30-2 от 07.04.2017 г., краткосрочен план по чл. 215, ал. 2 от КЗ за възстановяване на допустимите основни собствени средства за покритие на минималното капиталово изискване тъй като заложените в него мерки не са реалистични и не гарантират в достатъчна степен платежоспособността на застрахователя. Описаните в плана мерки не водят до възстановяване на допустимите основни собствени средства на ниво, осигуряващо покритието на МКИ или ограничаване на рисковия профил, така че да се гарантира спазването на МКИ с наличните допустими основни собствени средства.

IV. На основание чл. 18, ал. 2 от ЗКФН КФН прие Решение № 500-

ЖЗ/21.03.2017 г., с което назначава ДЗЗД „ГД КОНСОРЦИУМ ГРАНТ ТОРНТОН БЪЛГАРИЯ-ГЪРЦИЯ“, България и Гърция за независим външен експерт, който в съответствие с Методологията, приета с Решение на КФН по Протокол № 13 от 23 февруари 2017 г., да извърши проверка на баланса на „СИНДИКАЛНА ВЗАИМОЗАСТРАХОВАТЕЛНА КООПЕРАЦИЯ – СиВЗК“ към 31.12.2016 г.

С вх. № 10-00-13 от 14.06.2017 г. в КФН постъпи Доклад за фактическите констатации, направени от ДЗЗД „ГД КОНСОРЦИУМ ГРАНТ ТОРНТОН БЪЛГАРИЯ-ГЪРЦИЯ“, в резултат на прегледа на баланса на СиВЗК към 31.12.2016 г.

Съгласно заключенията на независимия външен експерт капиталовото изискване за платежоспособност (КИП) на кооперацията към 31 декември 2016 г., след корекции е изчислено в размер на 18 911 558 лв., а стойността на минималното капиталово изискване (МКИ) (долна граница) е 7 400 000 лв.

Стойността на собствените средства, предназначени за покриване на КИП и МКИ към 31.12.2016 г., след корекциите, направени от независимия външен експерт във връзка с прегледа на баланса, е отрицателна величина в размер на – (минус) 691 576 лв., т.е. налице е съществен недостиг на допустими собствени средства за покритие на минималното капиталово изискване (МКИ) и на капиталовото изискване за платежоспособност (КИП). В резултат на преизчислената от независимия външен експерт стойност на допустимите собствени средства, коефициентите на покритие съгласно представения доклад на независимия външен експерт, съответно на КИП и МКИ с допустими собствени средства също са отрицателни величини в размер на (4)% и на (9) %, което показва повече от 100 % недостиг.

Установеният недостиг на допустими собствени средства на СиВЗК за покритие на КИП и МКИ към 31.12.2016 г. е съответно 19 603 134 лв. и 8 091 576 лв.

V.1. Предприети мерки за възстановяване на допустимите основни собствени средства на ниво, осигуряващо покритието на МКИ чрез събиране на допълнителни и/или дялови вноски от членовете на СиВЗК, съгласно нейния устав.

Съгласно констатациите, направени от независимия външен експерт (НВЕ) „MILLIMAN SP. Z O.O.“, Полша, във връзка с финансовото състояние на СиВЗК на основание на Делегирания регламент 2015/35, Кодекса за застраховането и Насоки BoS-14/113, BoS-14/165 и BoS-14/166, превишението на активите над пасивите на баланса по Платежоспособност II към 30.06.2016 г. е преизчислено на дефицит - отрицателна величина в размер на – (минус) 2 741 991 лв. или задълженията на кооперацията превишават активите ѝ.

Наличието на дефицит се потвърждава и към 31.12.2016 г., към която дата съгласно независимият външен експерт ДЗЗД „ГД КОНСОРЦИУМ ГРАНТ ТОРНТОН БЪЛГАРИЯ-ГЪРЦИЯ“ превишението на активите над пасивите на баланса по Платежоспособност II към 31.12.2016 г. отново е преизчислено на дефицит - отрицателна величина в размер на – (минус) 691 576 лв.

На 28.11.2016 г. е проведено заседание на Съвета на пълномощниците (СП) на СиВЗК, на което са взети решения за увеличение на капитала чрез апел към членовете на кооперацията, които имат желание, да увеличат размера на дяловите си вноски до достигане на достатъчно превишение на актива над пасива/задълженията и за събиране на допълнителни вноски от членовете в размер равен на не по-малко от една годишна застрахователна премия до достигане на достатъчни по обем собствени средства, но не по-малко от 12 милиона лева общо внесени допълнителни вноски.

Видно от доклада на ДЗЗД „ГД КОНСОРЦИУМ ГРАНТ ТОРНТОН БЪЛГАРИЯ-ГЪРЦИЯ“ от прегледа на баланса на застрахователя към 31.12.2016 г., е установено, че реално парична транзакция през банкова сметка няма.

СиВЗК посочва, че източници на средствата за увеличение на капитала на кооперацията е събиране на допълнителни и/или дялови вноски от членовете на кооперацията (писмо с вх. № РГ-10-30-2 от 07.04.2017 г.) в резултат на решение на Съвета на пълномощниците от 28.11.2016 г.

След решението на 28.11.2016 г. Председателят на кооперацията Борис Георгиев е заявил намерение да увеличи дяловата си вноска в капитала на СиВЗК с 15 млн. лв. На **16.01.2017 г.** е сключен договор № 081406013 между СиВЗК /заемодател/ и Борис Георгиев /заемател/ за заемната сума в размер на 12млн. лв. и 3 млн. лв., или общо 15 млн. лв., отпуснати от СиВЗК на нейния председател и член-кооператор Борис Георгиев. Договорът за заем № 081406013 е представен в КФН с писмо № РГ-10-30-2 от 17.05.2017 г.

Не са представени доказателства за реално прехвърляне на парични средства от СИВЗК към Борис Георгиев. Заемът не е обезпечен с никаква гаранция в случай на неплатежеспособност на заемополучателя Борис Георгиев и не е предоставен срещу сключена полица по застраховка „Живот“.

Внасянето на паричните дялови вноски на Борис Георгиев, в размер на 15 млн. лв., в капитала на СиВЗК се извършва не чрез плащане, а чрез прихващане на неговото вземане по предоставения от кооперацията заем.

На 16.01.2017 г. и 28.02.2017 г. са извършени прихващания на вземанията на Борис Георгиев по заема от 16.01.2017 г., общо в размер на 15 млн. лв. (съответно 12 млн. лв. и 3 млн. лв.), като протоколите от прихващанията са представени с писмо № РГ-10-30-2 от 27.04.2017 г.

Предприетата от СИВЗК мярка за увеличение на капитала не представлява реално събиране на нови собствени средства, тъй като се изразява в поредица от фиктивни операции между г-н Борис Георгиев (член и председател на кооперацията) и самата кооперация, което означава че няма реално увеличение на капитала на СиВЗК.

В резултат от тези операции възникналите основни собствени средства не са непосредствено на разположение за покриване на загуби и не отговарят на изискванията на приложимата нормативна уредба за допустими основни собствени средства от първи ред.

Така описаната вноска в размер на 15 млн. лв. няма характер на капитал от първи ред по смисъла на чл. 69, буква „а“, ii) от Делегиран регламент (ЕС) 2015/35 тъй като не отговаря на изискванията по чл. 71, параграф, 1, буква „в“ – „позицията от основни собствени средства е непосредствено на разположение за покриване на загуби;“. Позицията не е непосредствено на разположение за покриване на загуби, тъй като не отговаря на изисквания посочени в Насока 6, т. 1.35 от Насоките относно класификацията на собствените средства (EIOPA-BoS-14/168 BG), приети от Европейския орган по застраховане и професионално пенсионно осигуряване, които се прилагат по силата на препратката на чл. 10, ал. 2 от Наредба № 51 за собствените средства и за изискванията за платежеспособност на застрахователите, презастрахователите и групите застрахователи и презастрахователи. Цитираната насока гласи, че „В случай на позиция, посочена в член 69, буква а), подточки (i), (ii), (iii), (v) и буква б) от Мерките за прилагане (Делегирания регламент), предприятията следва да разглеждат позиция като налична за непосредствено покриване на загуби само ако позицията е внесена и не са налице условия или

зависимости по отношение на нейната способност да покрива загуби.“

Също така, от систематичното тълкуване на чл. 21, ал. 2, изр. 1 и 2 от КЗ може да се обоснове извод, че независимо от това дали вноската е допълнителна или целева, за постигане на посочената в тази разпоредба цел тази вноска **следва да бъде парична и реално събрана.**

Следва да се има предвид, че паричното прихващане е способ за погасяване на две насрещни ликвидни (безспорно установени по основание и размер) и изискуеми (настъпил падеж за плащане) парични вземания до размера на по-малкото от тях.

Следва да се има предвид, че съгласно чл. 240, ал. 1 от Закона за задълженията и договорите (ЗЗД) договорът за заем е реален и неговото сключване се материализира с предаването на парите или на другите заместими вещи, предмет на заема. *(С договора за заем заемателят предава в собственост на заемателя пари или други заместими вещи, а заемателят се задължава да върне заетата сума или вещи от същия вид, количество и качество.)* Следователно, без реално предаване на заемната сума няма и договор за паричен заем и договорът за заем от 16.01.2017 г. не може да бъде приет за действителен, на основание чл. 26 от ЗЗД. Без такова реално предаване представеният договор за заем № 081406013 може да се приеме единствено за поемане на задължение да се даде заем, което е споменато като правна възможност по чл. 241 от ЗЗД *(Който се е задължил да даде заем, може да откаже да изпълни това задължение, ако другият съдоговарящ е станал неплатежоспособен.)* съответно за предварителен договор за предоставяне на заем по смисъла на чл. 19 от ЗЗД.

В допълнение към гореизложеното, следва да се вземат предвид следните други обстоятелства:

- Заемът по договор № 081406013 от 16.01.2017 г. е отпуснат от СиВЗК на свързано лице – нейния председател;
- Размерът на заетата сума е тъждествен с размера на сумата по дължимата вноска на член кооператора;
- Договорът за заем не съдържа никакви гаранции или обезпечения.

От тези обстоятелства следва да се приеме, че целта на сключването на заема е да се създаде правно основание за възникване на вземане, което да бъде от формална гледна точка годин предмет за прихващане срещу задължението на Борис Георгиев за внасяне на дяловата (целевата) вноска. **Това е така, защото по същество вноската на член кооператора се прави със средства на самата кооперация (били те реални или фиктивни).**

Представените в КФН платежни документи, с писмо № РГ-10-30-2 от 22.05.2017 г., показват изплащането на лихви и главница по договора за заем от 16.01.2017 г., което показва, че средствата, с които е увеличен капитала на кооперацията не са непосредствено на разположение на застрахователя за покриване на загуби.

В разгледаната ситуация е очевидно, че дяловата вноска, дължима от Борис Георгиев, по същество не е внесена, а подлежи на разсрочено плащане. Нещо повече, липсата на обезпечения в случай на неплатежоспособност по договора за заем, предоставен от СиВЗК поставя под съмнение възможността на г-н Георгиев да изпълни задължението за внасяне на целия размер на дължимите средства. Това са основателни съмнения за възможността на вноската да покрива загуби на взаимозастрахователната кооперация.

Тъй като вноската не е внесена и нейното внасяне не е обезпечено по никакъв начин тя не може да формира елемент на собствени средства, който може непосредствено да покрива загуби, съгласно изискванията на Делегиран регламент (ЕС) 2015/35.

От извода по-горе следва, че вноската, посочена като направена от Борис Георгиев за увеличение на капитала на СиВЗК не може да бъде използвана за покритие на минималното капиталово изискване на застрахователя и не представлява и не може да се класифицира като елемент от основните собствени средства на застрахователя.

V.2. Мерки за ограничаване на рисковия профил на Кооперацията с цел гарантиране на спазването на МКИ с наличните допустими собствени средства.

СиВЗК е предприела действия, съгласно взето решение на проведено на 28.11.2016 г. СП на СиВЗК са за намаляване на плащанията по основните застраховки на Кооперацията с 20%, като допълнително на 20.02.2017 г. е гласувано нарочно решение /за което няма представен в КФН протокол/, за това че „Кооперацията събира пълната балансова стойност на отпуснатите заеми срещу застраховка „Живот“.

Намаляването на плащанията по застраховките, освен намаляване на сумата на резерва по тях за нуждите на Платежоспособност II, ще има ефект и върху стойността на отпуснатите заеми, тъй като пасивът (резервите) и кредитният актив (заемите) са строго обвързани и не могат да бъдат достоверно оценени поотделно съгласно принципите на „Платежоспособност II“.

Съществува тясно връзка между заемите и паричните потоци на застрахователните обезщетения и предвид доминиращата роля на кредитния актив, съществува сериозна вероятност за липса на съгласуваност на оценката актив-пасив, което може да изопачи стойността на собствените средства. Принципите за оценяване на активите по „Платежоспособност II“, за които не са налични пазарни цени, позволяват използване на алтернативни методи с помощта или на пазарен, приходен или разходен подход. Сред техниките в съответствие с приходния подход, настоящата стойност на очакваните парични потоци е най-подходяща за отразяване стойността на кредитите. Следователно паричните потоци на кредитния актив се ограничават до съответните парични потоци на пасива и ако има намаление на пасива, съгласно взетото решение от СиВЗК, то стойността на кредитния актив в баланса на застрахователя би следвало да се намали по същия начин.

Същественото намаляване на техническите резерви от 110 377 хил. лв. към референтната дата на прегледа - 30.06.2016 г. на 74 189 хил. лв. към 31.12.2016 г. и на 70 289 хил. лв. към 31.03.2017 г. е резултат от изпълнение на решението на СиВЗК за редуциране с 20 % на плащанията по основните застраховки. Същото оказва най-голям ефект върху значителното увеличение на собствените средства на кооперацията, формирани от отчетеното превишение на активите над пасивите към 31.12.2016 г. и към 31.03.2017 г.

Предприетите от СиВЗК мерки за ограничаване на рисковия профил на Кооперацията с цел гарантиране на спазването на МКИ с наличните допустими собствени средства не следва да се приеме от надзорния орган като ефективна мярка за увеличение на собствените средства на СиВЗК. В доклада на независимия външен експерт след първия преглед на баланса на застрахователя към 30.06.2016 г., получен на 12.01.2017 г. с вх. № 38-00-510, изрично е посочено, че кооперацията не е предоставила исторически доказателства за изплащане на превишението на кредита над обезщетението при падежа, а управленската практика изисква да се отпише превишението преди прекратяването на договора. Въз основа на изложеното, в Констативния протокол на КФН от 24.02.2017 г. е възприето пълно ограничаване на паричните потоци на кредита до съответните парични потоци на пасива, въз основа на която оценка ако допуснем, че паричният поток на кредитния актив в балансите на застрахователите към 31.12.2016 г. и към 31.03.2017 г. се ограничи и съответства на

паричния поток на пасива, това би довело до намаление на балансовата стойност на заемите по полици, които представляват кредитен актив.

Същото би се отразило в намаление на превишението на активите над пасивите, съответно на собствените средства на кооперацията и те биха били отрицателна величина към 31.12.2016 г. и към 31.03.2017 г., което води до неизпълнение на минималното капиталово изискване.

Горното се потвърждава и от доклада на независимия външен експерт ДЗЗД „ГД КОНСОРЦИУМ ГРАНТ ТОРНТОН БЪЛГАРИЯ-ГЪРЦИЯ“ от прегледа на баланса на застрахователя към 31.12.2016 г., в който е посочено, че стойността на собствените средства, предназначени за покриване на капиталовите изисквания към 31.12.2016 г., след корекциите, е отрицателна величина в размер на – (минус) 691 576 лв.

VI. Възпрепятстване на осъществяване на застрахователния надзор.

Съгласно чл. 126 ал. (1), т.1, т.2 и т. 3 от КЗ, във връзка с § 9, ал. 1, т.2 от ПЗР на КЗ застрахователят има задължение в срок до 20 седмици (22.05.2017 г.) след края на финансовата 2016 година да представи за целите на финансовия надзор в КФН годишен финансов отчет и годишни справки, доклади и приложения.

Съгласно чл. 126 ал. (3) от КЗ годишният отчет и годишните справки, доклади и приложения по ал. (1), т.1 и 2 от същия член се заверяват от специализирано одиторско предприятие по чл. 101 от КЗ. Справките по Платежоспособност II, които служат за изчисляване на платежоспособността на застрахователя, са част от годишните справки и също се заверяват от специализирано одиторско предприятие..

Към 15.06.2017 г. СиВЗК е представила в КФН годишни справки към 31.12.2016 г., които не са заверени от специализирано одиторско предприятие. Количествените справки по Платежоспособност II също не са заверени от специализирано одиторско предприятие.

От представените в КФН справки от СиВЗК към 31.12.2016 г. и 31.03.2017 г., с писма наш вх. № 10-10-П-371 от 22.05.2017 г. и 10-10-П-293 от 16.05.2017 г., сравнени с коригирания баланс по Платежоспособност II към 30.06.2016 г., в резултат от направения преглед на баланса на застрахователя от независимия външен експерт, е видно извършеното намаление на пасива на застрахователя към 31.12.2016 г. и към 31.03.2017 г.

В хил. лв.	30.06.2016 г.	31.12.2016 г.	31.03.2017 г.
Заеми по полици	107 022	118 253	115 001
Общо активи	107 953	134 144	130 489
Технически резерви - Живот	110 377	74 189	70 289
Общо пасиви	110 695	74 430	75 081
Превишение на активите над пасивите	-2 742	59 714	55 408

Същевременно, СиВЗК представи в КФН нови количествени справки по Платежоспособност II за същите отчетни периоди (с писма с вх. № № 10-10-П-479/09.06.2017 г. и 10-10-П-478/08.06.2017 г./).

Резултатите, отчетени в новите количествени справки по Платежоспособност II към 31.12.2016 г. и към 31.03.2017 г. са следните:

В хил. лв.	31.12.2016 г.	31.03.2017 г.
------------	---------------	---------------

Заеми по полици	118 272	115 000
Общо активи	134 163	131 457
Технически резерви - Живот	119975	119622
Общо пасиви	123 867	119 941
Превишение на активите над пасивите	10 295	11 516

В представените нови справки се отчитат съвсем различни резултати в сравнение с представените по-рано в комисията справки за същите отчетни периоди. Към 31.12.2016 г. покритието на минималното капиталово изискване с допустими собствени средства съгласно справките от 22.05.2017 г. е в размер на 624 %, докато в справка от 09.06.2017 г. то вече е 20 %. Същото се отнася и за количествени справки за първо тримесечие на 2017 г., в които превишението на активите над пасивите от 55 408 хил. лв. в тези от 16.05.2017 г. намалява на 11 516 хил. лв. съгласно справките от 08.06.2017 г.

Видно от горното, количествените справки по Платежоспособност II, представени СиВЗК с писма с вх. № № 10-10-П-479/09.06.2017 г. за периода, отнасящ се към 31.12.2016 г., съществено се разминават от изчислените показатели за кооперацията, представени от независимия външен експерт ДЗЗД „ГД КОНСОРЦИУМ ГРАНТ ТОРНТОН БЪЛГАРИЯ-ГЪРЦИЯ“, България и Гърция в доклада за извършения от него преглед, внесен в КФН с вх. № 10-00-13 от 14.06.2017 г..

Допълнително, във връзка с назначената от КФН проверка на баланса на застрахователя към 31.12.2016 г., и задължение на избрания независим външен експерт с решение на комисията ДЗЗД „ГД КОНСОРЦИУМ ГРАНТ ТОРНТОН БЪЛГАРИЯ-ГЪРЦИЯ“, България и Гърция, да представи доклад от извършената проверка в КФН в срок до 22.05.2017 г., независимият външен експерт ни информира с писмо с вх. № 38-00-26 от 09.06.2017 г., че при изпълнение на задължителните процедури, съгласно Методологията за преглед на балансите на застрахователите към 31.12.2016 г. е установил следното:

- Съществени изменения, които имат съществен ефект върху размера на активите към 31 Декември 2016 г. и по-конкретно при сравнение между модела, приложен от изпълнителя на ангажимента за преглед на баланса на Кооперацията към 30.06.2016 г. - независимия външен експерт, „MILLIMAN SP. Z O.O.“, Полша, относно изчисление на заемите в отчета по Платежоспособност II към 30 юни 2016 г. и моделът, приложен от СиВЗК в отчета по Платежоспособност II към 31 декември 2016 г.;
- Съществено изменение в размера на корекциите на сумата на техническите резерви за целите на Платежоспособност II отчета, в сравнение с отчета по Платежоспособност I, спрямо корекциите взети към 30 юни 2016 година. От Кооперацията са направени съществени нови допускания и изчисления;
- Признати в отчета по Платежоспособност II вземания в размер на 15 000 000 лв., които са част от Плана на Кооперацията за попълване на необходимите средства за достигане на капиталовите изисквания за платежоспособност.
- В тази връзка основните проблемни зони и причини, според независимия външен експерт, които са довели до забавянето и непредставянето в срок на доклада от проверката на баланса на СиВЗК към 31.12.2016 г. са: Късно и непълно предоставени изисквани математически модели и формули за изчисляване на техническите резерви на ниво направена от независимия външен експерт извадка по полици и на изчислението на заемите на ниво направена от независимия външен експерт извадка по полици;
- Непредоставени счетоводни политики по Платежоспособност II, както и

основни политики, свързани с контрол на качеството на данните и политики с детайлна информация за начина на формиране и изчисление на техническите резерви;

- Не са представени аргументирани, достатъчни и уместни доказателства в подкрепа на извършените от СиВЗК и установени от независимия външен експерт съществени изменения в стойността на техническите резерви на Кооперацията и на вземанията по заеми от член - кооператорите във връзка с прегледа на балансите на СиВЗК към 31 декември 2016 г. и изискванията на методологията за анализ на измененията спрямо 30 юни 2016 г.;
- Не е предоставен аргументиран анализ, достатъчни и уместни доказателства за промяната в очакванията на Ръководството на СиВЗК, които водят до изменения в начина на достигане на параметрите в модела за изчисление на паричните потоци по техническите резерви и по заемите към 31 декември 2016 г. в сравнение с 30 юни 2016 г., за целите на съставяне на отчетите по Платежоспособност II.;
- Не са предоставени параметрите, заложи при изчисление на КИП и свързаните с него рискове и шокирания на паричните потоци;
- Едва на 17.05.2017 г. предоставена конкретна информация и документация, във връзка с вноските в капитала на СиВЗК до 28.02.2017 г.;
- Не са получени достатъчни и надеждни доказателства в подкрепа на справедливата стойност към 31.12.2016 г. на представените в баланса по Платежоспособност II „Суми, дължими по отношение на позиции от собствени средства или начални средства, поискани, но още неплатени“;
- Неполучено доказателство, че Ръководството на СиВЗК се е съобразило с необходимостта от начисляване на отсрочен данъчен пасив в резултат на взетите от тях корекции в отчета по Платежоспособност 2;
- Все още неполучени годишни форми за количествено отчитане;
- Наложена, от ръководството на СиВЗК, практика да се предоставя постепенно информация, справки и достъп до първичната документация. Към датата на настоящето писмо все още има неполучена информация, независимо от това, че е своевременно изисквана от независимия външен експерт.

В писмото е посочено, че всичко изложено по-горе е довело до изключително забавяне на процеса по набиране на информация за параметрите и допусканията, заложи към 31 декември 2016. Допълнително, независимият външен експерт информира КФН, че разполага и ще представи като приложение към доклада форми за последното тримесечие с данни към 31.12.2016 г. (а не изискваните годишни образци към края на 2016 г.), в които не са отразени посочените от независимия външен експерт корекции;

Застрахователят представя за едни и същи отчетни периоди, по линия на различни производства, в КФН разнопосочна и противоречива информация относно балансовите си показатели, превишение на активите над пасивите, собствените средства и изпълнението на капиталовите изисквания към 31.12.2016 г. и 31.03.2017 г. В същото време СиВЗК не оказва съдействие и затруднява извършването на прегледа на баланса на застрахователя към 31.12.2016 г., назначен с решение на КФН, видно от изложеното в писмото на ДЗЗД „ГД КОНСОРЦИУМ ГРАНТ ТОРНТОН БЪЛГАРИЯ-ГЪРЦИЯ“. С действията си СиВЗК възпрепятства упражняването на застрахователен надзор.

В обобщение на всичко изложено в доклада, може да се направи обосновано заключение, че СиВЗК не изпълнява минималното капиталово изискване към 31.12.2016 г. и към 31.03.2017 г. Същевременно, СиВЗК отчита в годишни справки към 31.12.2016 г., представени в КФН с писмо № 10-10-П-479/09.06.2017 г. отчита различни показатели от първоначално представени в КФН с писмо № 10-10-П-293 от 22.05.2017 г., за които не е предоставил доказателства на независимия външен експерт ДЗД „ГД КОНСОРЦИУМ ГРАНТ ТОРНТОН БЪЛГАРИЯ-ГЪРЦИЯ“, България и Гърция.

Вноската, посочена като направена от Борис Георгиев за увеличение на капитала на кооперацията не може да бъде приета за елемент на основните собствени средства и да бъде използвана за покритие на минималното капиталово изискване на застрахователя. Същото е в нарушение на чл. 164, ал. 3 от КЗ, съгласно който всеки застраховател е длъжен по всяко време да разполага с допустими основни собствени средства, най-малко равни на МКИ.

VII. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Както беше посочено по-горе застрахователят не изпълнява изискването на чл. 164, ал. 3 от КЗ, като не разполага по всяко време с допустими основни собствени средства, най-малко равни на МКИ. Поддържането по всяко време на достатъчно ниво на допустими основни собствени средства, най-малко равни на минималното капиталово покритие създава гаранции, че поетите от застрахователя рискове са покрити и че дружеството ще е в състояние да изпълни всичките си застрахователни и презастрахователни задължения.

Недостигът на достатъчно допустими собствени средства за покритие на минималното капиталово покритие пряко застрашава интересите на ползвателите на застрахователни услуги и финансовата стабилност на застрахователя.

В чл. 587, ал. 3, т. 3 от КЗ е регламентирано, че когато застраховател не спазва изискванията на КЗ и актовете по прилагането му по отношение на минималното капиталово изискване, КФН може да забрани свободното разпореждане с активи на съответното дружество.

Предвид установеното неспазване на минималното капиталово изискване и с оглед недопускане на допълнително влошаване на финансовото състояние на СиВЗК чрез поемане на нови рискове, е необходимо да се преустанови сключването от дружеството на нови застрахователни или презастрахователни договори по всички класове застраховки, както и удължаване срока на сключени договори и разширяване на покритието по вече сключени договори.

Неспазването на минималното капиталово изискване обуславя съществена заплахата за финансовата стабилност на СиВЗК.

Също така, следва да се отбележи, че кооперацията с представянето на различна информация в КФН и в процеса на извършвания преглед на баланса на застрахователя към 31.12.2016 г. възпрепятства КФН, като надзорен орган, да получи в нормативно определените срокове обективни и достоверни данни относно финансовото състояние на СиВЗК към края на 2016 г.

Предвид гореизложеното, на основание чл. 13, ал. 1, т. 10 и 26 от ЗКФН, чл. 588, ал. 4, предл. второ и ал. 5, чл. 587, ал. 6, чл. 587, ал. 1, т. 1, 2, 3 и 4, чл. 587, ал. 3, т. 6 от КЗ, във връзка с чл. 59, ал. 1 и ал. 2 от АПК, чл. 2 от КЗ и чл. 22 от ЗАНН

КОМИСИЯТА ЗА ФИНАНСОВ НАДЗОР

РЕШИ:

„За срок от един месец, считано от датата на получаване на настоящото решение, забранява на Кооперация „Синдикална взаимозастрахователна кооперация – СиВЗК” да сключва нови застрахователни или презастрахователни договори по всички класове застраховки, да удължава срока на сключени договори и да разширява покритието по тях.“

Настоящото решение да се връчи на Кооперация „Синдикална взаимозастрахователна кооперация – СиВЗК”.

На основание чл.587, ал.9 във връзка с ал.3 от КЗ решението да бъде изпратено на Агенция по вписванията към Министъра на правосъдието на Република България за вписване на обстоятелствата, съответно за обявяване на актовете в Търговския регистър.

Решението да се обяви на интернет страницата на Комисията за финансов надзор, както и по друг подходящ начин.

На основание чл.13, ал.3 от ЗКФН, индивидуалните административни актове на комисията подлежат на обжалване пред Върховния административен съд в 14-дневен срок от съобщаването им. Обжалването не спира изпълнението на индивидуалния административен акт.

По административното производство не са правени разноси.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

КАРИНА КАРАИВАНОВА